

SARAH TULLER

ur. 1922; Piaski

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. USA 2010, projekt Lublin. Pamięć Zagłady, Żydzi, getto w Lublinie, getto na Podzamczu

Drastyczne sceny na ulicach lubelskiego getta

[Widziałam tragiczne sceny na ulicach w getcie.] Nigdy nie zapomnę, jak Niemcy rozdarli dziecko na dwie części. Nigdy nie zapomnę, jak małe dzieci, pięć, sześć lat, nie mają już rodziców, siedzą na ulicy, błagają o ten grosz i nikt im nie daje. Bo jak ja im dam moją kromkę, to ja nie mam jutro co jeść. I chodziło się patrzeć w górę. Nigdy nie zapomnę [jak] na ulicy w Warszawie [musiałam] skakać przez zmarłych, bo nie mogłam przejść po ulicy, bo tam było błoto. Przedtem był śnieg, to było błoto. Nikt nie sprzątał, nie mogłam wejść w to błoto, to się skoczyło poprzez zabitego. Nigdy tych rzeczy nie zapomnę. I dlatego przez lata nie chciałam o tym mówić, bo jak mówię, to wszystko wraca.

[To zabójstwo dziecka] to było w Lublinie przed jedną z tych akcji. Jak ich złapali, wyciągnęli nas z mieszkania w nocy i ta kobieta trzymała dziecko... małe, parę miesięcy, sześć czy osiem, i ten Niemiec mówi: „To dziecko pójdzie do *orphanage'u* [sierocińca], a ty idź tutaj”. To ona powiedziała: „Nie, ja nigdy się z moim dzieckiem nie rozstanę”, to on mówi „Nigdy?”, ona mówi „Nigdy!” To on bierze to dziecko od niej, za nogi... Nigdy tego nie zapomnę... I później ten sam człowiek idzie do domu i pocałuje własne dziecko w nocy?

Matka zaczęła wrzeszczeć, krzyczeć. Gorzej niż gdyby ją zabili. Lepiej, gdyby ją zabił. Wrzucili ją na ten samochód. Co się z nią stało, to ja nie wiem. Czy ją od razu później zabili, czy jej dali żyć, być wariatką... Byliby dobrze zrobili, gdyby ją zabili. To byłoby dobrze. Bo kula w głowę, jest lżej, niż żyć z takimi pamięciami...

[To było w czasie jednej z tych] akcji, wczesnych akcji, w 1941 roku akcji... W zimie, było zimno... było strasznie zimno. To później ja nie chciałam wyjść na te akcje. Siedziałam w łóżku, czekałam, aż mnie zabiją...

Data i miejsce nagrania	2010-12-14, Boynton Beach
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Kożuch
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"